

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100854

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боковець Ольга Ігорівна

2. Bokovets Olga Ihorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Психологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-04-2021

Спеціальність за освітою: Педагогіка вищої школи; дошкільна освіта

Місце роботи здобувача: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Перемоги, буд. 37, м. Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.002.035

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Перемоги, буд. 37, м. Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Перемоги, буд. 37, м. Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.21.51

Тема дисертації:

1. Соціально-психологічні умови розвитку інноваційного потенціалу студентів закладу вищої технічної освіти
2. Socio-psychological conditions of the development of the innovative potential of students of the institution of higher technical education

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичне обґрунтування та практичне вирішення завдань щодо розвитку інноваційного потенціалу студентів закладу вищої технічної освіти, що виявляється у визначенні психологічного змісту та структури інноваційного потенціалу, виявленні особливостей сформованості його компонентів, встановленні взаємозв'язків між ними, здійсненні факторної конфігурації внутрішніх ресурсів, обґрунтуванні та експериментальній перевірці соціально-психологічних умов ефективності застосування тренінгової програми у процесі професійної підготовки майбутніх інженерів. Основні результати дослідження викладено в трьох розділах дисертації. У розділі 1 «Науково-теоретичні підходи до проблеми дослідження розвитку інноваційного потенціалу особистості» здійснено теоретичний аналіз підходів до вивчення феномену інноваційного потенціалу особистості, зокрема: антропологічного (нададаптивна

природа, що включає соціально-психологічні якості та потенції); соціологічного (функціонування соціальних механізмів, що регулюють інноваційну діяльність); соціально-психологічного (динамічна поліфункціональна складна система, сукупність особистісних характеристик, ресурсів або потенційних можливостей, що зумовлюють здатність до здійснення інноваційної діяльності). Операціоналізовано концепт «інноваційний потенціал особистості» крізь призму розкриття основних характеристик таких понять як «інновація» та «потенціал». В основу даного дослідження покладено поєднання цих двох феноменів, яке уможливило розгляд і розуміння інноваційного потенціалу як інтегративної сукупності внутрішніх ресурсів особистості та зовнішніх умов їх реалізації, що визначають її здатність до створення, освоєння та впровадження нового, унікального на користь суспільства. Виокремлено індивідуально-психологічні особливості як передумови розвитку інноваційного потенціалу особистості. Встановлено, що ступінь значущості індивідуально-психологічних особливостей особистості залежить від конкретного інноваційного циклу (створення – освоєння – впровадження). Проаналізовано організаційні практики розвитку інноваційного потенціалу студентів у закладах вищої технічної освіти. Зокрема, провідна роль у розвитку інноваційного потенціалу студентів належить підприємницьким університетам, які функціують згідно «трикутника знань» (освіта – наукові дослідження – інновації). Обґрунтовано зміст і структуру інноваційного потенціалу особистості, що, як цілісне утворення і своєрідна організація психічних ресурсів, репрезентує собою цілісну багатокомпонентну структуру, в яку входять мотиваційний (мотивація досягнення, ситуативна самоактуалізація), когнітивний (провідна когнітивна модальність, інтелект), креативний (творчий потенціал та уява), емоційно-вольовий (локалізація контролю, емоційна стійкість), регулятивний (індивідуальний стиль саморегуляції, самооцінка) компоненти. У розділі 2 «Емпіричне дослідження компонентів інноваційного потенціалу студентів інженерних спеціальностей» описано організацію констатувального експерименту та методи дослідження. Вибірку, що становила 438 студентів інженерних спеціальностей 1–5 курсів навчання КПІ ім. Ігоря Сікорського, поділено на три групи: 1) «інноватори»; 2) «потенційні інноватори»; 3) «консерватори». Виявлено особливості сформованості компонентів інноваційного потенціалу студентів інженерних спеціальностей. У розділі 3 «Умови розвитку інноваційного потенціалу студентів закладу вищої технічної освіти» обґрунтовано необхідні та сприятливі соціальні та психологічні умови, що впливають на розвиток інноваційного потенціалу студентів закладу вищої технічної освіти. Необхідні соціально-психологічні умови призводять до розвитку інноваційного потенціалу особистості, а сприятливі – посилюють його. Розроблено та апробовано програму розвитку інноваційного потенціалу студентів технічного університету, що включає п'ять етапів: 1) гіпотезування; 2) генерування; 3) концептуалізація; 4) оптимізація; 5) реалізація. Обґрунтовано завдання і зміст програми розвитку цього компоненту, що включає такі розділи: «Інноваційно-творча спрямованість особистості»; «Технології індивідуального генерування інноваційних ідей»; «Концептуалізація інноваційних ідей»; «Формування базису прийняття інноваційних рішень»; «Комерціалізація результатів творчості». Здійснено експериментальну перевірку соціально-психологічних умов розвитку інноваційного потенціалу студентів інженерних спеціальностей. Проведений кількісний та якісний порівняльний аналіз результатів формуального експерименту, дозволяє стверджувати, що розроблена програма є ефективним засобом розвитку креативного компонента інноваційного потенціалу студентів закладу вищої технічної освіти. Ключові слова: інноваційний потенціал, ресурси, психологічні умови, соціальні умови, особистість, студенти, заклад вищої технічної освіти.

2. In the dissertation are conducted the theoretical substantiation and the practical decision of problems concerning the development of the innovative potential of students of the institution of higher technical education which is shown in the definition of psychological maintenance and structure of innovative potential of a personality, identifying the peculiarities of the formation of its components, establishing relationships between them, implementation of the factor configuration of internal resources, substantiation and experimental verification of sociopsychological conditions for the effectiveness of the training program in the process of professional training of future engineers. The main results of the research are presented in three sections of the dissertation. In section 1 "Scientific and theoretical approaches to the problem of studying the development of innovative potential of a personality" provides a theoretical analysis of approaches to the study of the phenomenon

of innovative potential of a personality, in particular: anthropological; sociological; sociopsychological. The concept of "innovative potential of a personality" is operationalized through the prism of revealing the basic characteristics of such concepts as "innovation" and "potential". This research is based on a combination of these two phenomena, which allowed consideration and understanding of innovation potential as an integrative set of internal resources of a personality and external conditions of their implementation, which determine its ability to create, develop and implement new, unique for society. There are highlighted individual psychological features as prerequisites for the development of the innovative potential of a personality. The degree of significance of individual psychological characteristics of a personality depends on the specific innovation cycle (creation – development – implementation). There are analyzed organizational practices of the development of the innovative potential of students of the institution of higher technical education. In particular, the leading role in the development of the innovation potential of students belongs to entrepreneurial universities, which operate according to the "knowledge triangle" (education – research – innovation). There are substantiated the content and structure of the innovative potential of a personality, which, as a holistic formation and a kind of organization of mental resources, represents a holistic multicomponent structure, which includes motivational (achievement motivation, situational self-actualization), cognitive (leading cognitive modality intelligence), creative (creative potential and imagination), emotional-volitional (localization of control, emotional stability), regulatory (individual style of self-regulation, self-esteem) components. In section 2 "Empirical research of the components of the innovative potential of engineering students" are described the organization of the ascertaining experiment and research methods. The sample, which consisted of 438 students of engineering specialties 1–5 courses of Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute, are divided into three groups: 1) "innovators"; 2) "potential innovators"; 3) "conservatives". There are revealed the peculiarities of the formation of the components of the innovative potential of engineering students. In section 3 "Conditions for the development of the innovative potential of students of an institution of higher technical education" are substantiated the necessary and favorable social and psychological conditions that affect the development of the innovative potential of students of an institution of higher technical education. There are developed and tested program of development of the innovative potential of students of the technical university, which includes five stages: 1) hypothesis; 2) generation; 3) conceptualization; 4) optimization; 5) implementation. The tasks and content of the program of development of this component are substantiated, which includes the following sections: "Innovative and creative orientation of personality"; "Technologies of an individual generation of innovative ideas"; "Conceptualization of innovative ideas"; "Formation of the basis for making innovative decisions"; "Commercialization of creative results". There are carried out an experimental test of the sociopsychological conditions for the development of the innovative potential of engineering students. Comparative analysis of the results in the experimental and control groups of the formative experiment showed that the developed program for the development of the creative component of innovation potential is effective. Keywords: innovative potential, personality, resources, psychological conditions, social conditions, students, the institution of higher technical education.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волянук Наталія Юріївна
2. Volianuk Natalia Juriivna

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данилюк Іван Васильович
2. Danilyuk Ivan Vasil'ovich

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кокун Олег Матвійович

2. Kokun Oleh M.

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Винославська Олена Василівна

2. Vynoslavska Olena V

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Плющ Олександр Миколайович

2. Pliushch Oleksandr M

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ложкін Георгій Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ложкін Георгій Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Т.А.